

Sygn. akt II AKa 278/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący:	SSA Piotr Feliniak
Sędziowie:	SA Izabela Dercz (spr.) SO del. Barbara Augustyniak
Protokolant:	st.sekr.sądowy Łukasz Szymczyk

przy udziale J. P., Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2014 r.

sprawy

L. L.

oskarżonego z art. 280 §2 kk i art. 157 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 15 października 2013 r., sygn. akt II K 67/13

na podstawie art. 437 §1 kpk i art. 624 §1 kpk

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;
- 2) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. S. – Kancelaria Adwokacka w P. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym;
- 3) zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za drugą instancję.

Sygn. akt II AKa 278/13

UZASADNIENIE

L. L. oskarżony został o to, że w dniu 13 kwietnia 2013r w miejscowości M. gm. C. woj. (...), dokonał rozboju z użyciem niebezpiecznego przedmiotu w postaci metalowego klucza typu „francuski” na osobie J. L. (1) w ten sposób, że stosując przemoc w postaci uderzania jej po głowie tym narzędziem, ciągnięcia za ubranie i włosy oraz kopania nogami po całym ciele i przewróceniu w/w na ziemię, czy spowodował u J. L. (1) obrażenia ciała w postaci urazu głowy ze

wstrząśnieniem mózgu, złamaniem ściany lewego oczodołu, krwioskami podskórnymi twarzy, krwioskami okularowymi i podspojówkowymi obu oczu oraz licznymi drobnymi otarciami i ranami twarzy, skutkujących rozstrojem zdrowia na czas powyżej 7 dni, a poniżej 6 miesięcy, po czym z pomieszczeń mieszkalnych zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 4000zł na szkodę J. L. (1) i w kwocie 400zł na szkodę S. L., tj. o czyn określony w art. 280 § 2 kk i art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Wyrokiem z dnia 15 października 2013r Sąd Okręgowy w Płocku uznał Ł. L. za winnego tego, że w dniu 13 kwietnia 2013r w miejscowości M. gm. C. woj. (...), działając w sposób bezpośrednio zagrażający życiu J. L. (1), dokonał na jej osobie rozboju w ten sposób, że używając wobec niej przemocy polegającej na uderzaniu po głowie pięściami i metalowym kluczem typu „francuski”, ciągnięcie jej za ubranie i włosy oraz kopanie po całym ciele, doprowadził do jej upadku i przemijającej utraty przytomności, po czym z pomieszczeń mieszkalnych zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 4000zł na szkodę J. L. (1) i w kwocie 400zł na szkodę S. L., przy czym spowodował u J. L. (1) obrażenia ciała w postaci urazu głowy ze wstrząśnieniem mózgu, złamaniem ściany lewego oczodołu, krwioskami podskórnymi twarzy, krwioskami okularowymi i podspojówkowymi obu oczu oraz licznymi drobnymi otarciami i ranami twarzy, skutkujących rozstrojem jej zdrowia innym niż określonym w art. 156 § 1 kk trwającym powyżej 7 dni i za to skazał go na podstawie art. 280 § 2 kk w zb. z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, zaś na podstawie art. 280 § 2 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył mu karę 5 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego od dnia 16 do 29 kwietnia 2013r i od dnia 2 do 9 maja 2013r.

Nadto, Sąd Okręgowy w Płocku na podstawie art. 46 § 1 kk zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w całości poprzez zapłatę na rzecz J. L. (1) kwoty 4000zł oraz na rzecz S. L. kwoty 400zł, a także zapłatę kwoty 40 000zł na rzecz J. L. (1) tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, spowodowany rozstrój zdrowia i związane z nim cierpienia.

Rozstrzygając o kosztach procesu sąd ten zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej J. L. (1) kwotę 3600zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, a na podstawie art. 624 §1 kpk zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych w całości. Nadto zasądził wynagrodzenie na rzecz obrońcy z urzędu, a na podstawie art. 44 § 2 kk orzekł przepadek klucza typu „francuski”.

Wyrok ten zaskarżył apelacją obrońca oskarżonego w części dotyczącej wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności, zarzucając mu rażąco niewspółmierność wymierzonej akry przez niezastosowanie jej niższego wymiaru, w szczególności przy przyjęciu zachowania oskarżonego w czasie stosowanego środka zapobiegawczego w zakładzie karnym, ponadto jego sytuacji życiowej i warunków środowiskowych, w których oskarżony wyrastał, co nie mogło w sposób prawidłowy wpłynąć na jego psychikę, wiek oskarżonego, które to okoliczności łagodzące wymiar kary zostały przez sąd I instancji zupełnie pominięte.

Podnosząc ten zarzut obrońca oskarżonego wniósł o złagodzenie kary wobec oskarżonego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie i jest bezzasadna w stopniu oczywistym. Wbrew podniesionemu w niej zarzutowi brak jest podstaw do uznania, że orzeczona wobec oskarżonego kara pozbawienia wolności jest rażąco niewspółmierna (surowa) w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k.

Jak wynika z pisemnych motywów zaskarżonego rozstrzygnięcia, orzekając o wymiarze kary wobec oskarżonego Ł. L., sąd okręgowy jako okoliczności obciążające potraktował:

- fakt, że był on kilkakrotnie karany za popełnienie przestępstw, w tym, że był karany także za przestępstwa popełnione na szkodę J. L. (1) oraz okoliczności związane z dotychczasowym nagannym trybem życia oskarżonego i jego demoralizacją, wyrażającymi się w popełnianiu przestępstw i nadużywaniu alkoholu,

- okoliczność, że przypisanego czynu dopuścił się w krótkim czasie od opuszczenia zakładu karnego, gdzie odbywał karę za wcześniej popełnione przestępstwa,
- brutalny sposób działania oskarżonego,
- fakt, że przypisanego czynu dopuścił się on wobec osoby najbliższej,
- brak skruchy oskarżonego z powodu popełnionej zbrodni.

Wszystkie te okoliczności zostały prawidłowo ustalone i ocenione przez sąd I instancji jako uzasadniające konieczność podwyższenia wymiaru kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego w stosunku do ustawowego minimum.

Przede wszystkim podzielić należy stanowisko sądu meriti, iż brutalny atak oskarżonego wobec pokrzywdzonej, stanowi w przypadku niniejszym istotną okoliczność wpływającą na potrzebę surowego potraktowania oskarżonego.

W tym miejscu, w związku z przyjętym przez sąd okręgowy ustaleniem co do sposobu realizacji znamion zbrodni z art. 280 § 2 kk i przyjęciem, że oskarżony Ł. L. działał w sposób bezpośrednio zagrażający życiu wskazać trzeba, iż okoliczności należące do znamion ustawowych przypisanego czynu mogą być przyjmowane jako okoliczności obciążające przy wymiarze kary tylko wtedy, gdy podlegają stopniowaniu i zawierają takie elementy, które różnią je na niekorzyść sprawcy od okoliczności typowych. Na gruncie ustaleń w sprawie niniejszej, sytuacja taka wystąpiła. Skoro bowiem oskarżony kopał i bił po głowie pokrzywdzoną – słabszą i starszą wiekiem osobą - także wtedy, gdy przewróciła się na ziemię i leżała, a zatem była zupełnie bezbronna, uderzał ją metalowym kluczem po głowie powodując m.in. złamanie kości twarzoczaszki, wyrwał jej z ucha kolczyk wraz z fragmentem ucha, to przyjęć trzeba, że intensywność i brutalność tych działań przekroczyła próg niezbędny do zrealizowania znamion rozboju. To zaś oznacza, że ze względu na tenże brutalny sposób działania oskarżonego stopień społecznej szkodliwości jego czynu był większy, co uprawnia do odpowiedniego uwzględnienia tej okoliczności obciążającej w ramach sądowego wymiaru kary.

Prawidłowo także wskazał sąd I instancji na okoliczności związane z nagannym trybem życia oskarżonego, jego uprzednią karalnością, dopuszczenie się już wcześniej przestępstw także wobec babci J. L. (1) - jako na okoliczności obciążające w ramach sądowego wymiaru kary za przypisany czyn. Ł. L. wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 29 czerwca 2011r w sprawie sygn. akt (...) skazany został za znieważanie J. L. (1), groźby spalania zabudowań wobec S. L. i spowodowanie obrażeń ciała wobec J. L. (2), tj. czyny z art. 216 § 1 kk, art. 190 § 1 kk i art. 157 § 2 kk, dalej, wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 9 stycznia 2013r skazany został za popełnienie dwóch czynów z art. 279 § 1 kk oraz gróźb pozbawienia życia i spowodowania obrażeń ciała J. L. (1) w ten sposób, że bił ją pięściami po głowie, kopał i zadał uderzenie nożem w łuk żebrowy tj. czyny z art. 190 § 1 kk w zb. z art. 157 § 2 kk (odpis wyroku sprawie (...) k. 85-86), następnie wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 21 lutego 2013r skazany został za popełnienie czterech przestępstw przeciwko mieniu (odpis wyroku k. 82-84), zaś postanowieniem tego sądu z dnia 31 maja 2013r zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności zawieszoną wyrokiem w sprawie sygn. akt (...). Zakład karny opuścił w dniu 21 lutego 2013r, gdzie odbywał karę z wyroku w sprawie (...). Oskarżony do czasu czynów będących przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie dopuścił się zatem popełnienia dziesięciu przestępstw, w tym dwóch na szkodę J. L. (1) oraz na szkodę innych członków rodziny - ojca S. L. i brata J. L. (2).

W orzecznictwie i nauce prawa karnego wielokrotnie podnoszono, że zarzut niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas, gdy kara jakkolwiek mieszcząca się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy - gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą (wyrok SN z 11 kwietnia 1985 r., V KRN 178/85, OSNKW 7-8/1985, poz. 60, T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania karnego, Komentarz, Wydawnictwo LEX Warszawa 2008 r., str. 934-935)). Niewspółmierność zachodzi zatem wówczas, gdy kara wymierzona za przypisane przestępstwo nie odzwierciedla należytego stopnia szkodliwości społecznej czynu i nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary (zob. w. SN z 30 listopada 1990 r., Wr 363/90, OSNKW 7-9/1991, poz. 39). Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę co do jej wymiaru, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną

nazwać można byłoby - również w potocznym znaczeniu tego słowa - rażąco niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować" (wyrok SN z 2 lutego 1995 r., II KRN 198/94, OSNPP 6/1995 r., poz. 18).

W przypadku kary wymierzonej oskarżonemu nie można stwierdzić, iż jest to kara niewspółmiernie surowa. Przeciwnie, zważywszy na całokształt okoliczności wskazanych wyżej mających wpływ na wymiar kary i przekraczając za ledwie o dwa lata dolny ustawowy próg zagrożenia, a zatem uwzględniając również stopień wykorzystania sankcji karnej przewidzianej dla przestępstwa z art. 280 § 2 kk, surowość jej jawi się jako co najwyżej „średnia”.

Sąd okręgowy przy wymiarze owej kary uwzględnił we właściwy sposób wszystkie okoliczności wpływające na jej wysokość.

Prezentowany w apelacji obrońcy oskarżonego argument, iż Ł. L. wychowywał się w dysfunkcyjnej rodzinie, nie może mieć istotnego wpływu na wymiar represji za przypisany mu czyn. Oskarżony zgodnie z treścią opinii biegłych lekarzy psychiatrów ma sprawny intelekt, a zatem posiada zdolność rozumienia norm społecznych. W sferze psychiki nie stwierdzono u niego defektów, a jedynie nieprawidłową osobowość. W świetle całokształtu okoliczności związanych z wymiarem kary, przesądzającego znaczenia dla jej wymiaru nie może mieć także fakt, iż oskarżony dobrze funkcjonuje w warunkach izolacji, czy też fakt, iż w chwili popełnienia przypisanego czynu był człowiekiem stosunkowo młodym, miał 27 lat.

Mając zatem na uwadze powyższą argumentację i nie znajdując podstaw do korekty zaskarżonego wyroku w kontekście zarzutów zawartych w apelacji oraz w zakresie pozostałej części rozstrzygnięcia w obszarze kary, w tym w zakresie orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody i zadośćuczynieniu opartego o art. 46 § 1 kk, które to rozstrzygnięcie nie było kwestionowane apelacją, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 437 § 1 kpk utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

O wynagrodzeniu za obronę sprawowaną z urzędu sąd odwoławczy orzekł na podstawie § 14 pkt. 2 ppkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163 poz. 1348 z późn. zm), zaś na podstawie art. 624 § 1 kk zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie przed sądem II instancji.